

N E C R O L Ò G I C A

ELIAS CAMPO VILLEGAS

(1927-2022)

Jurista, Acadèmic i home de bé

per

JOSEP-D. GUÀRDIA CANELA

Membre de número (1975) i ex President (1992-2000 i 2008-2016) de l'
Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya

Il·lustre Col·legi Notarial de Catalunya

13 de desembre de 2022

1. Introducció

Hble. Sra. Gemma Ubasart, Consellera de Justícia de la Generalitat de Catalunya

Excm. Sr. Degà de Col·legi Notarial i Excm. Sr. President de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya

Sra. Maria Llum Aleu vídua de Puig Salellas

Elias, Maria Jesús, Lourdes i Miguel Angel Campo Güerri i membres de les respectives famílies.

Companys acadèmics i membres del Notariat de Catalunya,

Senyores i senyors, amics tots.

L'acte d'aquesta tarda té unes connotacions especials que mereixen ser explicitades. Es tracta de retre un merescut homenatge i d'efectuar el lliurament del XIV Premi Puig Salellas, ambdós a títol pòstum, al Notari i Acadèmic, Il·lm. Sr. Elias Campo Villegas. Aquestes dues vessants són perfectament agermanables i cal felicitar als organitzadors per així haver-ho fet.

Em correspon a mi l'encàrrec de la *laudatio* de la persona doblement homenatjada. Ho faig com un gran honor i una immensa satisfacció atesa la meua relació i profunda amistat amb ell en els darrers anys i com un deure i deute que procuraré satisfer de la millor manera possible.

Cal, però, efectuar també alguna precisió. He assistit a molts actes de lliurament del Premi Puig Salellas, des del primer -el dia 3 de novembre de 2009-, amb el qual vaig ser distingit conjuntament amb els altres Consellers de Justícia que vàrem endegar el Codi Civil de Catalunya i també en aquell -el III- en el qual vaig fer la *laudatio* del guardonant Josep-Joan Pintó Ruiz, el dia 16 de novembre de 2011. Jo avui no faré un elogi clàssic d'Elias Campo sinó que em remetré a l'estil que és propi de les Necrològiques que llegim en el si de la nostra Acadèmia i en el que Elias també va excel·lir com exposaré més endavant.

2. Preliminar

L'article 7 dels Estatuts de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya disposa que quan es produeixi la vacant d'un acadèmic de número, per defunció, es designarà l'acadèmic que haurà de pronunciar la necrologia. El Plenari de l'Acadèmia en sessió del dia 18 d'octubre em va designar per redactar i llegir aquesta Necrològica.

Una Necrologia implica un discurs breu, escrit o pronunciat, en elogi d'una notable personalitat difunta que ens va deixar fa un curt espai de temps. En aquest cas, i en molts altres referits a companys acadèmics, en principi resultaria innecessària perquè tots els que vàrem conèixer Elias Campo sabem que era un jurista integral, un acadèmic excel·lent i un home de bé, dotat de gran bondat i d'una exquisida personalitat i que es va fer creditor al respecte i l'amistat de la resta de companys de la nostra Corporació.

És bo, però, que el record quedi plasmat per a la història. I per no allargar-me excessivament -son moltíssimes les facetes d'Elias- em referiré fonamentalment a l'empremta deixada en el si de la nostra Acadèmia, en el profund convenciment de que en ella van cristal·litzar la més gran part de les virtuts ja insinuades en la seva vida personal i professional anterior al seu accés a la nostra Corporació. A més, remarcaré de manera especial i per donar-li un caire més personal la relació que vàrem mantenir en aquesta darrera etapa de la seva vida.

Quan aquesta nota necrològica estava ja embastada, vaig tenir coneixement que es llegiria en una sessió solemne conjunta de l'Acadèmia i el Col·legi Notarial de Catalunya, en la seu d'aquest i amb ocasió d'un acte de homenatge en el que se li atorgaria el Premi Josep Ma Puig Salellas. Vaig tenir la temptació de refer el meu escrit i presentar-lo com una *laudatio* més formal de l'homenatjat. Finalment, però, en vaig decidir per mantenir el to més intimista que es propi de les Necrològiques de la nostra Acadèmia. Demano disculpes si algú se sent decebut per aquesta elecció.

2. Referències temporals i espacials

Elias Campo Villegas va néixer a Barbastro el 15 de setembre de 1927. La seva infància i adolescència van estar marcades per esdeveniments als quals em referiré més endavant. El juny de 1949 es llicencià en Dret a la Universitat de Saragossa. El maig de 1950 arribà a Boltanya com alferes de complement. Allí va conèixer a la seva esposa Jesusina, amb la que va contraure matrimoni a l'Església parroquial de Boltanya, el 9 de gener de 1954. Ja el juliol de 1950 era Secretari judicial a Tafalla i en 1952 guanyava les oposicions a Jutge de 1a. Instància i Instrucció, passant a servir els Jutjats d'Albocàsser -Alt Maestrat-, i de Lluçena o Lucena del Cid –Alcalaten- (tots ells a la província de Castelló) i de Tortosa.

Després de les corresponents noves oposicions celebrades el 1959, el 15 de febrer de 1960 obtingué la Notaria de Tortosa que serví fins que el 22 de gener de 1974 fou nomenat Notari de Langreo. Poc més tard, el 15 de desembre de 1975, accedí a una plaça de Terrassa. El 21 de novembre de 1979 obtingué la Notaria de Barcelona on exercí fins la seva jubilació el 31 d'octubre de 1997. Des de 1989 estava donat d'alta al Col·legi d'Advocats de Barcelona, com ho havia estat

al de Tortosa des de 1960, en qualitat de no exercent. Participà activament en el Tribunal Arbitral de Barcelona des de 1989, com abans ho havia fet respecte del Tribunal Arbitral de les Terres de l'Ebre. Posteriorment a la seva jubilació s'integrà en un prestigiós despatx d'advocats de la nostra Ciutat, la major part d'origen aragonès, com ell i entre els que es trobava el nostre company acadèmic, Agustín Luna Serrano. Una vegada jubilat va participar en la implantació de l'oficina d'atenció a l'usuari del servei notarial i el 1999 fou designat Director del servei jurídic del Col·legi de Notaris de Catalunya. El 13 de març de 2001 fou elegit acadèmic de la nostra Corporació Tingué una vida molt activa fins pràcticament el dia de la seva defunció, a Boltanya el 30 de juliol de 2022.

Entre 1927 i 2022, els anys de la seva vida terrenal, Barbastro, Boltanya, Tortosa i Barcelona foren els llocs on es desplegà la trajectòria vital i l'activitat professional del nostre homenatjat. Aquests quatre indrets marcaren la seva vida, com així ho va ressaltar el llibret que la família va editar¹ amb motiu del seu funeral, a Santa Maria del Mar el 25 d'octubre de 2022 i ho ha remarcat també el nostre company acadèmic, Agustín Luna Serrano en el seu magnífic *Obituari* publicat a la revista col·legial "*Món jurídic*"². I en aquest període adquirí la condició de jurista integral, d'acadèmic excel·lent i d'home de bé que donen títol a aquesta Necrològica.

Fou un jurista integral que conegué de primera ma -com a Secretari judicial i com a Jutge- tant la patologia jurídica com la juridicitat preventiva -en la seva funció notarial, d'assessorament i de dació de fe-. I també la possibilitat i conveniència de una solució alternativa dels conflictes, com advocat i per la seva especial dedicació al món de l'arbitratge³. Elias va ser un home amb una cosmovisió jurídica polifòrmica, aliena a tot esbiaixament negatiu; al contrari amb un biaix -un sesgo diria ell- totalment positiu⁴ i enriquidor des de les seves diferents perspectives professionals No foren menys destacables les

---

¹ Recomano especialment la seva lectura a tots aquells que no van poder assistir a l'acte exequial

² Número 343 del mes d'octubre/novembre de 2022, pàg,35

³ Ell mateix va perfilar la diferent naturalesa de les professions que va exercir en l'entrevista que el periodista Pablo de la Esperanza Rodríguez li va fer per la revista "*Notario del siglo XXI*" del Col·legi Notarial de Madrid

⁴ Tal i com l'ha considerat favorablement el nostre company Acadèmic honorari Ignacio Sancho Gargallo en el seu discurs d'investidura com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Saragossa, el 10 de novembre de 2022. Campo i Sancho tingueren sempre una especial relació d'amistat fruit de la seva comú condició de jutges i acadèmics i de la seva vinculació al Pirineu aragonès

seves funcions d'assessorament i de govern en moltes entitats de tot ordre, en el mon de la societat civil i en l'àmbit eclesiàstic. En elles va poder desplegar tot el bagatge dels seus coneixements personals i professionals.

Va ser també, durant més de vint anys, membre molt actiu de la nostra Acadèmia. A aquesta funció em referiré amb algun major detall més endavant.

En el terreny més personal va ser un gran home de bé, dotat de gran bondat i amb un profund sentit de la justícia, amarada de prudència que no exclou la dosi oportuna de fortalesa i temprança, de duresa i afabilitat quan correspon. Les tradicionals virtuts cardinals, ara sovint una mica oblidades, brillaren en la seva personalitat

Home de família, com sempre va ser, rebé un excel·lent llegat dels seus pares i va saber transmetre'l als seus fills i descendents

2. La difícil infància i joventut. Barbastro

En el llibret del funeral, al qual abans he fet al·lusió, consta, com va llegir amb continguda emoció el seu fill Elias, que la infància i la joventut del nostre company fou difícil. Va estar *“marcada por la persecución de los unos y de los otros, como escribiría su hermano Gabriel, la huida, el miedo, la humillación y la pobreza de la familia, como él escribiría en sus memorias”*. Es pot dir, amb plena veritat i parafrasejant Machado que no una sinó *“...las dos Españas (helaron) el corazón”* del nostre company i en una altra ocasió⁵ el mateix fill Elias va manifestar: *“Vinc de famílies senzilles, arrelades a terres belles però dures, que van construir el nostre present en una lluita a vegades desesperada contra la desesperança d'un mon destrossat per la persecució i l'exili. Unes famílies que van creure en el treball de l'estudi com la porta que podia obrir el futur per a la pròpia família però també per la societat que s'havia de recrear”*. I encara més endavant es refereix a: *“una anècdota que comparteixo, atès que també els meus pares em van regalar un microscopi que..... va estimular el meu interès per la ciència...”*

---

⁵ Figuren en el seu discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya sobre el tema *“L'anatomia patològica, una visió integradora de la malaltia des del microscopi fins el genoma”*, que tingué efecte el 8 d'octubre de 2017 i al que vaig tenir l'oportunitat d'assistir

I en la contestació a aquest discurs⁶ s'insistia: “(Sus) numerosas ocupaciones y responsabilidades ..... no han sido óbice para programar su vida de manera que el trabajo no restase dedicación a su familia, lo cual aprendió de sus progenitores ..... su padre, Elias Campo Villegas, distinguido notario de nuestra Ciudad. Aquestes qualitats d'exigència i dedicació a la família poden ser aplicades exactament en el casos dels seus tres altres fills Susa, Lourdes i Miguel Angel, i els seus descendents.

L'empremta dels seus pares, influí decisivament en la seva formació humana. La de la seva mare, mestra i la del seu pare, advocat i que fou Alcalde de Barbastro en els anys trenta del segle passat. Així, doncs Barbastro és el “*topos*” més llunyà en el temps real i en el vital, però em consta que sempre ha estat una referència espacial obligada en la seva trajectòria vital.

3. Els inicis de la seva plena activitat professional: Tortosa

Com he dit, Elias Campo i la seva família varen arribar a Tortosa l'any 1954 i allí va tenir la seva residència efectiva fins 1974, la sentimental la va continuar tenint sempre. Vint esplèndids i fecunds anys, de formació de la família i d'assoliment de la plenitud de la seva vida professional

Jo vaig conèixer la persona d'Elias Campo -tot i que de manera superficial- i en una petita part, la seva obra, amb ocasió del II Congrés Jurídic Català, aquell magne esdeveniment jurídic i cultural que tingué efecte en el nostre país entre els anys 1969 i 1971. Fa poc més d'un any vaig tenir l'oportunitat de donar-ne compte en l'acte de commemoració del cinquantè aniversari de la celebració del Congrés⁷ En la meua intervenció assenyalava la destacada participació d'Elias Campo, a la sessió celebrada a Tortosa el 3 de novembre de 1971 sobre un tema de dret local tortosí. En efecte en el marc de la sessió tercera destinada a tractar de l' “*Estatut personal i patrimonial dels cònjuges*”, Elias Campo presentà dues esmenes d'adició. El text figura en el llibre en un magnífic català. En la primera proposava que el règim d'agermanament pogués ser pactat abans o després de la celebració del matrimoni, que es modifiqués el sistema

---

⁶ Efectuat pel Dr. Antonio Cardesa García

⁷ RJC 2022-1 pàg. 103-115. Pendent de publicació als “*Annals*” de l'Acadèmia

d'integració de les masses patrimonials, que es variés el règim de gestió de l'agermanament, la supressió del paràgraf 2on. de l'art 59 de la Compilació i la correcció de la forma de liquidació del l'agermanament. En la segona esmena proposava una modificació del regim matrimonial de l'associació a compres i millores.⁸ Manifestava així el seu profund coneixement del règim economico-matrimonial de Tortosa i també dels altres règims matrimonials de comunitat que abundaven a les terres de la Catalunya nova

El tema fou debatut a l'esmentada sessió de Tortosa. i Les tesis de Campo contaren amb el suport dels juristes tortosins encapçalats per qui en aquell moment era el Degà del Col·legi d'Advocats, Sr. David Domènech Roig i propiciaren a una solució transaccional amb la ponència, precisament representada per en Josep Ma. Puig Salellas que va donar lloc a una nova redacció de les conclusions 6, 14 i 15. M'impresionà especialment la profunditat dels seus coneixement del dret civil de Catalunya i singularment del dret local de Tortosa, prova inequívoca del seu arrelament territorial i de la seva vinculació personal amb el mon jurídic i social de la capital de les Terres de l'Ebre. Vaig comprovar que gaudia de la confiança personal i científica tants dels companys juristes de Tortosa com dels companys professionals del Notariat català⁹. Com ja he assenyalat, en el II Congrés Jurídic Català es convertí en portantveu dels juristes tortosins i no només pels temes de dret privat. I resulta significatiu el fet que, residint ja a Barcelona, des de feia temps, li fos encarregat en un primer moment i li fos publicat posteriorment (l'any 2017) un *"Informe de la problemàtica del riu Ebro en su tramo final"*.

Assistí a l'acte de cloenda del Curs 1998-99, que l'Acadèmia decidí celebrar a Tortosa commemorant el cinquantè aniversari de la mort de Martí Miralles, en el qual va intervenir el seu admirat Joan Bms. Vallet de Goytisolo¹⁰

---

⁸ Llibre del II Congrés Jurídic Català, pàgs. 716-718

⁹ També es va veure la seva ma en els actes complementaris de les sessions científiques del Congrés. Entre ells, l'actuació del Grup tortosí de danses folklòriques, al Pati del Col·legi de Sant Lluís. I també tingué efecte un acte a la Catedral, presidit pel Bisbe Ricard Maria Carles, consistent en la presentació de l'Exposició bibliogràfica de fins a 12 interessants documents de la història jurídica de Tortosa, centrats òbviament en diferents edicions del Llibre de les Costums amb intervencions del canonge Dr. Aureli Querol qui evocà la figura d'Arnau de Jardí, el bisbe que impulsà l'edició del Llibre de les costums, del jurista Francesc Josep Gas i Carpio sobre " Costums de Tortosa, dret viu" i del Sr. Jesús Massip, Director de l'Arxiu Municipal que presentà els exemplars que s'exposaven.

¹⁰ Acte en el qual, com a President de l'Acadèmia vaig tenir l'oportunitat de dissertar sobre « Martí Miralles i els principis de l'ordenament successori català ».

Més endavant vaig constatar que aquesta íntima relació amb Tortosa s'estenia a tots els membres de la seva família i va perdurar fins el darrer moment.

Mentre va poder conduir eren sovint uns viatges que, a més, demostraven la seva fortalesa física. Sortia de Barcelona, passava per Tortosa i, remuntant el curs de l'Ebre i del Cinca, transitava de la Mediterrània als Pirineus i acabava el viatge a Boltanya.

En el terreny de la pràctica professional em consta que davant d'ell s'atorgaven la major quantitat d'escriptures i les de contingut més complex. Me'n vaig adonar en un plet en el qual jo intervenia per recomanació del nostre company Ignasi de Gispert i en el que tenia un lloc preeminent una escriptura d'agermanament atorgada precisament pel company acadèmic d'origen tortosí al que vaig succeir en la nostra Corporació.

S'integrà també plenament en la societat civil tortosina. Conec algunes anècdotes significatives per haver-me-les explicat verbalment, per constar en alguns dels seus escrits i per manifestacions del nostre company i bon amic meu¹¹, Felipe Tallada de Esteve que, a més de ser un gran amic seu, li professava un especial afecte i admiració de la que soc testimoni privilegiat.

Felipe em parlava sovint d'Elias i abans de tractar-lo amb més intensitat, ja sabia moltes coses d'ell transmeses per l'advocat tortosí. Campo en la seva Necrològica de Tallada, llegida en la nostra seu acadèmica el 20 d'octubre de 2020, parla de una *“relació irrepètible de més de 60 anys”* des de que en 1956 coincidiren el jove Jutge que era Campo amb el jove advocat que era Tallada. Aquesta relació va esdevenir amistat íntima i es mantingué quan Felipe fou nomenat Alcalde de la Ciutat. A títol d'anècdota que ens va relatar el mateix Elias en la Necrològica de Tallada, el 4 de setembre de 1977, amb ocasió de les Festes de la Verge de la Cinta, l'Alcalde Tallada va obrir el ball popular amb Ma. Jesús Campo Güerri, la filla gran d'Elias.

Elias s'integrà totalment a Tortosa i a les Terres de l'Ebre. Encara, al moment de la seva defunció tenia allí casa oberta. Ho vàrem

---

¹¹ Vaig conèixer Felipe Tallada quan els dos formàvem part de la Comissió Jurídica Assessorada de la Generalitat. Allí quedaren assentades les bases d'una amistat que va arribar a ser ben profunda. Després, quan Tallada fou elegit Acadèmic, la relació amb ell es feu més intensa i va arribar a una col·laboració entre els dos despatxos d'advocats i a distingir-me amb l'honor de ser “cordonista” -juntament amb el company acadèmic Eugeni Gay- en la processó de la Mare de Déu de la Cinta en la qual ell, com a primer Majordom de l'Archicofradia de la Mare de Déu de la Cinta, va ser “pendonista”.

constatar en alguns dels viatges efectuats conjuntament i amb el nostre company, Cardenal Lluís Martínez Sistach. En efecte, en els darrers anys de la meua última Presidència, Elias, el Cardenal Lluís i jo mateix vàrem viatjar a Tortosa per visitar a Felipe Tallada, que es trobava impossibilitat de desplaçar-se. Foren dos viatges magnífics. D'un em consta la data, el dia 11 de novembre de 2015. En ells parlàvem, com és obvi en la presència d'un Cardenal, "*divinarum atque humanarum rerum*", que no altra cosa es la jurisprudència segons ens diu Ulpià a la *Instituta*. Passàvem una bona estona amb Tallada. De vegades, Elias i el Cardenal aprofitaven el viatge per fer alguna gestió o visita. A la tornada ens paràvem a dinar a l'Ampolla on dinàvem esplèndidament en el restaurant Can Piñana en el que tractàvem amb gran afecte i delicadesa a "Don Elias", no en debades els seus propietaris eren familiars d'una persona que havia estat oficial de la seva Notaria.

4. La plenitud de la seva vida professional: Barcelona

4.1. El nostre retrobament

Durant els primers anys del seu trasllat a Barcelona no vaig tractar directament Elias Campo si bé la seva persona era sovint tema de conversa entre Felipe Tallada i jo.

La relació personal s'intensificà com a membres de la Comissió Econòmica de l'Arquebisbat de Barcelona. Ell havia estat nomenant abans que jo per decisió personal de l'Arquebisbe i també company nostre, Ricard Ma. Carles que el coneixia des dels temps de Tortosa¹². Elias Campo s'ocupà de moltes institucions, fundacions i organismes relacionades amb el Bisbat¹³, tant en els aspectes de l'assessorament jurídic com en els de la gestió. Jo el veia a la Comissió quan ens reuníem per tractar els temes generals i de major importància. De seguida vaig quedar impressionat per la seva lucidesa i la seva força. Pràcticament sempre estàvem d'acord. I vaig

---

¹² El Cardenal Carles fou bisbe de Tortosa en el període 1969-1990 i per tant durant 5 anys va coincidir amb la residència efectiva d'Elias i molts més van mantenir una estreta amistat

¹³ A tall d'exemple, la Fundació Blanquerna i la Universitat Raimon Llull, l'escriptura de constitució no exempta de problemes de la qual, va ser atorgada per part del també membre de la nostra Corporació, Cardenal Jubany, i Elias Campo va autoritzar, el Patronat de la Sagrada Família i els Consells de Radio Estel i Catalunya Cristiana, entre d'altres. També en aquest capítol procedeix destacar la seva col·laboració personal i econòmica en obres de naturalesa assistencial, eclesials i laiques

poder comprovar directament que el elogis de Felipe Tallada, si d'alguna cosa pecaven, era de curts.

Amb motiu del meu nomenament com a Conseller de Justícia de l Govern de la Generalitat (febrer 2001) vaig haver de renunciar a la Comissió d'Economia. Poc abans havia acabat el meu primer mandat com a President de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya. Al cap de poc temps, va morir Lluís Roca-Sastre i Muncunill. Ben aviat es produí un ample consens en favor de la candidatura d'Elias Campo. La presentaren, el 14 de febrer de 2001, els companys que malauradament ja no estan entre nosaltres, Antoni Sabater Tomàs, Joan Còrdoba Roda i Josep Ma. Pou de Avilés. Era un temps que les meves ocupacions institucionals em distanciaren una mica d'aquesta Corporació. De tota manera, vaig assistir a l'acte de la seva votació que va resultar unànime. Es va iniciar aleshores un tracte encara més intens en el si d'aquesta Corporació i que ha de ser la part substancial d'aquesta oració fúnebre.

4.2. La activitat com acadèmic

Elias Campo fou elegit membre de número d'aquesta Acadèmia, el dia 13 de març de 2001, substituint Lluís Roca-Sastre i Muncunill que havia elegit la medalla dedicada al seu pare Ramon Ma. Roca Sastre. En el seu discurs d'ingrés Campo manifesta la satisfacció i emoció que li va produir el fet d'ostentar i succeir en la medalla acadèmica a aquestes dues grans personalitats, en el camp jurídic general i específicament en el notarial. Don Ramon era per ell, una referència especial atesa la seva comú condició de jutge i de notari.

El seu treball en el sí de l'Acadèmia el podem trobar als Annals i a les Memòries de la nostra Corporació i en la pàgina www.ajilc.com . Aquí em sembla oportú agrupar-lo de la següent manera:

a) EL discurs d'ingrés

El 3 de juny de 2004 va llegir el seu discurs d'ingrés en l'Acadèmia amb el títol. *“Aspectos del convenio y del laudo arbitral vistos por un Notario. Cuestiones en la nueva ley”* Fou contestat per Josep-Joan Pintó i Ruiz. A ell em referiré amb més detall posteriorment

b) Comunicacions sobre temes jurídics generals, especialment en matèria de règims econòmics de comunitat i en matèries frontereres entre l'actuació notarial i la judicial.

- El 22 de maig de 2001, es a dir als dos mesos de de la seva presa de possessió i donant mostra de la seva disponibilitat presenta una comunicació sobre *“La realització extrajudicial de béns hipotecats després de la nova llei processal civil”*.

- El 18 de juny de 2010 participà junt amb Robert Follia en els actes de l'Il·lustre Col·legi Notarial de Catalunya amb motiu del Cinquantenari de la Compilació, amb un treball titulat: *“Sobre los regímenes económico matrimoniales en Tortosa”*

- El 17 d'abril de 2012 presentà una comunicació sobre. *“Desencuentros en algunos regímenes económico-matrimoniales de comunidad en Cataluña”*

- El 12 d'abril de 2016 presentà una altra comunicació amb el títol: *“¿Ha incidido en la naturaleza jurídica de la función notarial, la ley 15/2015 de 2 de julio, de jurisdicción voluntaria?”*

- El 29 de maig de 2018, una nova comunicació amb el títol *“De la tortosina ‘hipoteca a traza de venta’ a la preocupante garantía de la compraventa a carta de gracia”*.

b) Comunicacions en matèria d'arbitratge, tema de constant ocupació en la seva activitat científica

- El 27 de març de 2007 presentà una comunicació sobre *“Problemas que plantea l'arbitratge testamentari”*.

- El 10 de març de 2015 comunicació conjunta amb el nostre actual President, Francesc Tusquets sobre: *“XXV anys del Tribunal Arbitral de Barcelona”*.

- El 16 de febrer de 2021 *“El arbitraje de equidad ante las normas imperativas”*

- La seva darrera comunicació a la Acadèmia fou la que presentà conjuntament amb Ma. Eugenia Alegret Burgués el dia 15 de març de 2022 *“Sobre las Sentencias del Tribunal Constitucional 17/2021 de 15 de febrero y 65/2021, de 15 de marzo, en relación con la motivación de los laudos arbitrales”*

c) Necrològiques

- El 5 de juny de 2012 va llegir la Necrològica d'Angel Martínez Sarrion, company de professió i d'Acadèmia amb el que mantenia una forta amistat i al que admirava per la seva amplíssima producció doctrinal.

- El 25 de març de 2014 va efectuar la Necrològica del Cardenal Ricard Ma. Carles en la que, a més de l'aportació de nombroses dades, es deixava veure el gran afecte que li professava.

- El 20 d'octubre de 2020, com ja he dit, va llegir la Necrològica del seu gran amic, Felipe Tallada de Esteve.

En totes aquestes publicacions queden patents els sentiments d'afecte i d'amistat amb els seus companys acadèmics, la seva delicadesa i sensibilitat i en les dues darreres la seva implicació emocional amb Tortosa, el Delta i les Terres de l'Ebre

c) Altres activitats

- El 21 de juny de 2001 s'integrà, juntament amb Roca Trias, Córdoba, Pintó i Rebés en una comissió conjunta amb la Reial Acadèmia de Medicina per estudiar els aspectes mèdics i jurídics de l'eutanàsia, tema que li interessava especialment i respecte del qual sempre es mantingué escrupolosament fidel a la doctrina de l'Església. A la sessió de 5 de febrer de 2002, el President de la Real Academia de Medicina de Catalunya, doctor Moisés Broggi fou nomenat President i Elias Campo Secretari. A la Comissió va defensar aquella idea que ja va expressar Plató¹⁴ i que encara es vàlida a la nostra societat segons la qual: *"Primer ens va penetrant, sense adonar-nos-en, el menyspreu per la llei moral sota la forma d'un joc innocent i agradable. A poc a poc va infiltrant-se en els usos i costums, i de sobte, tot això esclata sorprenentment en les lleis"*.

- Del 7 al 15 de març de 2005 va participar, juntament amb Ma. Eugenia Alegret, Robert Follia, Antoni de P. Escura i jo mateix en unes sessions de treball coordinades per Ramon Mullerat, amb el títol

---

¹⁴ República, IV, 424 d

de *“La llei espanyola d’arbitratge. Experiències a l’any de la seva vida”*.

- El 18 de desembre de 2008 en l’estatutària renovació de la Junta de govern, va ser elegit pel càrrec de Censor en la candidatura que jo encapçalava com a President i en el que es va mantenir els mateixos vuit anys

- El 3 de juliol de 2009 el Col·legi d’Advocats de Tortosa li atorgà el premi *“Martí Miralles”* i li va retre un merescut homenatge, al qual vaig poder assistir acompanyant-lo com amic i en representació institucional de l’Acadèmia junt amb el Cardenal Carles.

- Durant aquell mateix curs 2008/2009 es celebrà el 1er. Congrés d’Institucions Arbitrals Corporatives del Tribunal Arbitral de Barcelona i amb aquesta ocasió se li tributà igualment un merescut homenatge.

- El 5 de febrer de 2010 va rebre, juntament amb el Dr. Córdoba, la medalla del Col·legi d’Advocats de Barcelona.

- El 28 de febrer de 2011 va participar en una acte organitzat junt amb el TAB, sobre *“La nova llei d’arbitratge”* junt amb Mullerat, Sancho, Vendrell i jo mateix.

- El 15 de maig de 2011 intentarem sense èxit amb Lluís Caballol la reedició del *“Spoliatus ante omnia restituendus”* o alguna altra obra de Martí Miralles. com a tribut d’homenatge.

- El 18 de maig de 2012 va participar amb mi mateix, Luna i Mullerat en un acte organitzat pel Tribunal Arbitral de Barcelona

- El 22 de febrer de 2013 intervingué juntament amb Alegret, Mullerat, Pintó i jo mateix en un acte sobre arbitratge celebrat a Tortosa a iniciativa del Col·legi d’Advocats i la Cambra de Comerç. Indústria i Navegació d’aquella Ciutat. La seva intervenció es titulava; *“Funciones y misión del Tribunal Arbitral de les Terres de l’Ebre (TATE)”*

- El 30 d’octubre de 2019 li fou atorgada la Medalla d’or del TAB

- Apadrinà diversos acadèmics en els respectius actes solemnes de recepció: el 26 d’octubre de 2010 a Ignacio Sancho Gargallo, al nostre actual President Francesc Tusquets Trias de Bes el 6 de novembre de 2012 i a Antonio Recio Córdoba el 26 d’abril de 2022,

- I assistí per darrera vegada a un acte acadèmic el dia 14 de juny de 2022, en la sessió solemne de recepció de l'acadèmic Carles Viver Pi-Sunyer

Un aspecte que m'agrada destacar és que sovint vàrem coincidir en la proposició de candidats a l'acadèmia. Així succeí el 9 d'octubre de 2007 quan ell i jo juntament amb Puig Ferriol presentarem Ma. Eugenia Alegret per cobrir la vacant de Guillem Vidal Andreu. Una mica més tard, ja l'any 2008 quan amb Enric Brancós presentarem la candidatura de Lluís Jou. I també es produí en la candidatura del Cardenal Martínez Sistach. Darrerament discrepàrem respecte al candidat a substituir Agustí Bassols. En la sessió de presa de possessió, el dia 23 de març de 2021, del nou acadèmic electe i després d'unes paraules d'aquest, Elias demanà la paraula, manifestà públicament que no l'havia votat però que després de sentir les seves paraules, el felicitava per la seva entrada a l'Acadèmia i manifestava que malgrat no el coneixia personalment esperava poder arribar aviat a tractar-lo personalment i a treballar conjuntament a l'Acadèmia. Una nova manifestació de la seva magnanimitat.

Com he dit abans vàrem compartir les responsabilitats de govern de l'Acadèmia en el segon des dos períodes de Presidència meva. En aquesta comesa es va fer més forta la nostra amistat i la de les dues famílies com explicaré tot seguit. Abans però voldria dedicar uns moments a glossar la seva obra científica de la que és testimoni especial, el seu discurs de recepció a l'Acadèmia

4.3. El discurs d'ingrés a l'Acadèmia

Elegit el 13 de març de 2001, acreditant novament la seva voluntat de compliment dels seus deures i la seva gran capacitat de treball, llegí el discurs d'ingrés el dia 3 de juny de 2004 amb el títol. "*Aspectos del convenio y del laudo arbitral vistos por un Notario. Cuestiones en la nueva ley*". Fou contestat per Josep-Joan Pintó i Ruiz.

En el discurs, després de manifestar la seva gratitud i emoció en substituir a Lluís Roca-Sastre Muncunill, en la medalla del seu pare Ramon-Ma. Roca Sastre, es planteja el tema de la intervenció notarial en la solució de conflictes i singularment en l'arbitratge. Es fixa en el paper (en el seu moment discutit) del Notari com a àrbitre,

en la participació del Notariat en l'arbitratge institucional i en l'activitat professional en l'arbitratge, concretament en allò que fa referència al conveni arbitral i a la protocol·lització del Laude. Tracta amb profunditat els aspectes de forma en el conveni arbitral, Amb criteri molt obert i liberal es pronuncia en favor de que la forma escrita sigui considerada només “*ad probationem*” i no “*ad solemnitatem*”. Estudia a continuació l'eficàcia subjectiva del conveni amb unes molt interessants precisions sobre la successió en la posició de les parts, especialment en el cas de socis d'entitats mercantils, de copropietaris horitzontals i d'arrendataris. Amb el mateix punt de partença del principi de llibertat tracta dels aspectes objectius del conveni, mantenint un criteri molt ample en matèria de arbitrabilitat de qüestions incloses en la formulació generalista de la clàusula arbitral i també per als supòsits de disponibilitat de la matèria objecte del conveni, al temps que rebutja l'exclusió de l'arbitratge per suposada competència judicial exclusiva o per una errònia interpretació extensiva de l'article 6 del Codi Civil (normes imperatives i ordre públic). Finalment estudia la intervenció professional del Notari en l'arbitratge, manifestant la seva preocupació per haver-se suprimit (més en el pla legislatiu que en la pràctica) la protocol·lització obligatòria del laude, amb els problemes que aquest fet pot comportar pel que fa a la determinació de la seva data i en la privació de l'assessorament notarial, un assessorament configuratiu com té cura de remarcar Pintó en la seva contesta. En aquest punt reproduïx unes belles paraules de Joaquín Costa, pel qual professava una especial devoció i a qui va dedicar una important publicació , degut a la comuna professió notarial i al seu amor entranyable per les terres de l'Alt Aragó.

Pintó, a la seva contestació ens detalla les publicacions d'Elias Campo: 10 de caire generalista, si bé fonamentalment dedicades

aspectes relacionats amb el Notariat¹⁵ i 16 específiques en matèria d'arbitratge, a les que va dedicar sempre una atenció especial¹⁶.

Personalment m'he esforçat en complementar aquesta llista amb altre publicacions en matèries generals, notariales i arbitrals i en els medis habituals en els que es prodigava: els "Annals" de la nostra Acadèmia, la Revista Jurídica de Catalunya, els "Anales de la Academia Matritense del Notariado", "La Notaría", el "Anuario de Justicia Alternativa", la "Revista Vasca de derecho processal y

---

¹⁵ Son aquestes:

"Las modernas técnicas jurídicas en materia de garantías y la práctica notarial. Leasing, trust, hipoteca mobiliaria, reserva de dominio." Ponencia en el XXI Congreso Internacional de Notariado Latino, Berlín, 1995. Premio ANDRE DUCRET de la Unión Internacional del Notariado Latino, 294 págs, editada por la Junta de Decanos de los Colegios Notariales de España. 1995.

"Las decisiones del Notario en la admisión e impulso de la ejecución extrajudicial de hipotecas: principios rectores del procedimiento" en Anales de la Academia Matritense del Notariado T. XXXV (Conferencia del 14 de marzo de 1996).

"Los gastos del protesto" en Revista de Derecho Privado, diciembre de 1967.

"En torno a la transformación del régimen ganancial en el de separación de bienes", en Revista Jurídica de Catalunya, abril-junio de 1977.

"La reforma del protesto" en Revista de Derecho Notarial, núm. 59, enero-marzo de 1968.

"Protesto de letras en lengua extranjera", en La Notaría, julio de 1977.

"Protesto de letras de cambio en moneda extranjera" en La Notaría, octubre de 1977.

"Prólogo y anotaciones a "La Reforma de la Fe Pública" de Joaquín Costa", Guara Editorial, 1984.

"Aspectos notariales de la negociación de acciones" en La Notaría, enero de 1988

"El retracto urbano en transmisiones societarias" en La Notaría, mayo de 1990.

¹⁶ Son aquestes

"Problemas de forma en el convenio y en el laudo arbitral. Su inscripción" en Anales de la Academia Matritense del Notariado, Tomo XXXII (conferencia del 7 de noviembre de 1991).

"Sobre designación de árbitros y caducidad del convenio arbitral" en Revista Jurídica de Catalunya, febrero, 1990.

"El arbitraje en las sociedades mercantiles" Revista Jurídica de Catalunya, 1998-2.

"Arbitraje y Registro" en Libro Homenaje a Jesús López Medel, Vol. II. 1999. Centro de Estudios Registrales.

"A l'entorn de l'eficàcia del conveni arbitral" en Món Jurídic, núm. 68, julio-agosto, 1989.

"En torno a ciertas modalidades del arbitraje" en Butlletí núm. 2 de 1991 del Tribunal Arbitral de Barcelona.

"La forma del convenio arbitral" en Butlletí núm. 4 de 1992 del Tribunal Arbitral de Barcelona.

"La atención del árbitro frente a la irregularidad formal del laudo" en Butlletí núm. 5 del Tribunal Arbitral de Barcelona, 1994.

"La función notarial en el Arbitraje" en Butlletí núm 7 del Tribunal Arbitral de Barcelona, 1995.

"La calificación registral del laudo" en Butlletí, núm 9 del Tribunal Arbitral de Barcelona.

"El arbitraje societario en la nueva doctrina de la Dirección General de los Registros y del Notariado y en la reciente jurisprudencia del Tribunal Supremo", en La Notaría, 1998-6 y en el Butlletí del T.A.B. núm. 10.

"El arbitraje ante el Registro" en La Notaría 1999-5.

"Convenio arbitral y rigidez formalista" en Revista Jurídica de Catalunya, 2000-1.

"Sentencia de 1 de junio de 1999, núm. 490/1999, acerca del arbitraje, convenio y forma" en Revista Jurídica del Notariado núm 33 (enero-marzo de 2000).

"La intervención del Notario en la apertura y cierre del arbitraje." (2004)

"Sobre la prórroga del plazo para dictar el laudo arbitral. (Comentario a la Sentencia de la Sección 14 de la Audiencia Provincial de Barcelona de 23 de julio de 2002)" en Anuario Justicia Alternativa. Derecho Arbitral, núm. 4 de 2003

arbitraje”, “La Ley” etc.¹⁷. N’he trobat 22, si bé algunes constitueixen “variacions sobre un mateix tema” perquè quan Elias defensava una tesi procurava estendre-la el més àmpliament possible. Del conjunt de totes elles es pot proclamar que Elias Campo va excel·lir en el tractament de temes relacionats amb la seva funció notarial, singularment en la matèria fronterera amb la judicatura, en tot allò referent al territori tortosí i d’una manera especial en matèria d’arbitratge en la que es manifesten preclarament les seves dues visions de jutge i de notari.

5. Boltanya, la família i les nostres trobades

En el magnífic llibret ja esmentat de les lectures de la seva Missa exequial, els seus fills ens diuen també que Boltanya fou el poble en el que va recuperar la alegria després d’una infància i joventut marcades pels sentiments que abans he descrit.

---

¹⁷ Aquestes son les que he trobat

“El valor constitutivo de la escritura notarial para la hipoteca y su valor ejecutivo en la nueva Ley de Enjuiciamiento Civil. 2001

“Los terceros ante la transformación del régimen económico matrimonial de gananciales en otro de separación de bienes” (1976). La Notaria 150 anys, v. 3

“El tanteo y el retracto estatutario en la propiedad horizontal” (1997-99). La Notaria 150 anys, v. 3

“En torno a la ley catalana de garantías posesorias sobre cosa mueble” (1996). La Notaria 150 anys v. 2

“Temas del arbitraje societario vistos por un notario” (2007) La Notaria 150 anys. vol. 1

“La partición hereditaria arbitral” (2006).

“Sobre las sentencias del Tribunal Constitucional 17/2021 de 15 de febrero y 65/2021 de 15 de marzo, en relación con la motivación de los laudos arbitrales.”, amb Ma. Eugenia Alegret Burgués MJ 2022

“Sobre designación de árbitros y caducidad del convenio arbitral”. RJC.1990

“Problemas de forma en el convenio y en el laudo arbitral: su inscripción” AAMN 1993.

“Consideraciones en torno a la refinanciación hipotecaria. La Ley 1994

“Las decisiones del notario en la admisión e impulso de la ejecución extrajudicial de hipotecas: Principios rectores del procedimiento” AAMN 1997

“Convenio arbitral y rigidez formalista” RJC. 2000

“Consideraciones sobre la realización extrajudicial de los bienes hipotecados, después de la Ley 1/2000” RJC 2001

“Interés por el arbitraje”. Escritura pública 2001

“Aspectos notariales de la Ley de Enjuiciamiento Civil”. La Notaría 2002 i AAMN 2003

“Experiencia y prácticas arbitrales en el Tribunal Arbitral de Barcelona” RVDPyA. 2004

“Sentencia del Tribunal Superior de Justicia de Madrid núm. 32/2016, de 13 de abril de 2016. Alcance del control judicial. Normas imperativas. Orden público”. AJA 2017

“¿Corrupción en el arbitraje? AJA 2019

“Alcance de la prejudicialidad en un laudo arbitral”. La Ley 2012

“Prejudicialidad penal: a propósito del laudo del Tribunal Arbitral de Barcelona de 1 de junio de 2012” AJA 2012

“Un precepto legal que debe entenderse por no escrito: ¿Hacia el arbitraje de plazo indefinido? AJA 2011 i LN. 2012

“SAP Granada 253/2007, 8 abril 2008” i “SAP Madrid 893/2008, 1 octubre 2009”. AJA 2010

No tinc coneixements directes de la seva vivència a Boltanya, però sí sé que s'estimava molt i estava molt arrelat a aquesta localitat on ara reposa. Segons afirma una persona que el va conèixer en aquell ambient atesa la seva condició d'Alcalde, Campo era persona afable, apreciada i valorada que mantenia una gran vinculació amb els veïns. Tot i que molt esporàdicament jo també vaig poder comprovar-ho.

En el meu darrer mandat presidència, Elias ostentava la condició de Censor. Segons els nostres Estatuts -article 29-: *“Correspondrà al Censor de vetllar per l'observança dels Estatuts i dels acords corporatius, informar els discursos de recepció dels acadèmics de número, les contestes i els altres treballs que s'han de publicar, i recordar als acadèmics l'acompliment puntual de les comissions i de les ponències que tinguin encomanades”*. Per tal d'organitzar els treballs del Curs següent i atesa l'amistat que s'havia anat enriquint en els darrers temps, vàrem quedar de veure'ns a l'estiu i aprofitant la nostra estada estiuenca per terres de La Noguera, la meva dona i jo ens desplaçarem a Boltanya el mes d'agost de 2013. Encara vivia la seva estimada esposa que poc després ens va deixar. Allí vaig poder observar privilegiadament allò que per Elias suposava Boltaña i la seva família. Llargues converses sota l'hòrreo, tot fent l'aperitiu i desplaçant-nos a uns extraordinaris àpats en els que li agradava mostrar la gastronomia de l'Alt Aragó del que ell se sentia especialment orgullós. En altres ocasions fou ell qui acompanyat d'alguns dels seus fills ens visitava a Foradada i posàvem en comú la nostra estima al dret i a la terra. Foren sis reunions entranyables

Al mes de juny d'aquest any ens vàrem acomiadar a la darrera sessió de l'Acadèmia, emplaçant-nos a retrobar-nos el mes d'Agost i reprendre així les trobades agostines que haguérem d'interrompre a causa de la pandèmia. La notícia de la seva defunció em deixà molt afectat. Vaig intentar assistir a la cerimònia del seu funeral i enterrament a Boltanya però no em fou possible.

En tot cas tenia molt clar que volia visitar la seva tomba. Així ho vaig fer el dia 26 d'agost. Els seus fills ens acolliren, a la meva esposa i a mi, amb el mateix afecte de sempre. Parlarem una bona estona al hòrreo i posteriorment visitarem la seva sepultura i vàrem fer una pregària conjunta. No era ocasió d'altres celebracions. Ens va quedar, però, a tots nosaltres un sentiment molt fort inspirat en la

seva presència espiritual. Tal vegada només les paraules d'un gran poeta poden resumir una part d'aquest sentiment:

*Quina petita pàtria
Encercla el cementiri!*

.....
*turons de pins i vinya,
pols de rials. No estimo
res més, excepte l'ombra
viatgera d'un núvol.*

*El lent record
dels dies
que són passats per sempre.*

És veritat que els dies son passats per sempre. Però mai passarà el record, entre la família, els amics, els companys de professió i de l'Acadèmia, els conveïns de Barbastro, Tortosa, Barcelona i Boltanya, d'aquest jurista integral, gran acadèmic i excel·lent home de bé que fou Elias Campo Villegas.

Al Cel sigui.